

DK2020 Kommunerne viser vejen

DK2020

Forord

Videnskaben fortæller os, at vi skal halvere udledningerne af drivhusgasser inden 2030, hvis vi vil undgå, at klimaforandringerne løber løbsk. Til at støtte den ambitiøse globale indsats for at reducere udledningerne lancerede Realdania i foråret 2019 et åbent call til kommuner i Danmark om at deltage i et nyt og banebrydende projekt – DK2020. Idéen bag initiativet var ambitiøs, men enkel: 20 kommuner fra hele landet skulle følge i fodsporene på byer som Durban, Los Angeles, Paris og Rio de Janeiro og udvikle klimahandlingsplaner i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i Parisaftalen. De danske kommuner, der meldte sig på banen, sigtede for de flestes vedkommende efter en reduktion på 70 % inden 2030, klar til at hæve deres klimaambitioner og reducere deres udledninger i løbet af de næste ti år. Det drejer sig om følgende kommuner: Aarhus, Albertslund, Allerød, Assens, Fredericia, Frederiksberg, Frederikshavn, Helsingør, Høje-Taastrup, Jammerbugt, Køge, Lejre, Lemvig, Lolland, Middelfart, Randers, Roskilde, Samsø, Sønderborg og Vejle.

I dag har alle 20 kommuner klimahandlingsplaner, og de har sat ambitiøse mål og identificeret de modige tiltag, der er nødvendige for at nå målene i samarbejde med civilsamfund og virksomheder. Med de samlede klimatiltag i disse planer vil de 20 kommuner kunne gøre deres for at hjælpe menneskeheden med at undgå et katastrofalt klimasammenbrud.

Formålet med pilotprojektet DK2020 var at hjælpe kommunerne med at hæve klimaambitionerne ved at benytte de samme tiltag og værktøjer, som megabyer verden over gør brug af. Det var ikke nogen let opgave i betragtning af de specifikke og unikke forhold, der gør sig gældende i de mindre danske kommuner, hvoraf mange har store industri- og landbrugssektorer. Deres succes er derfor så meget desto mere inspirerende, og på tværs af vores tre organisationer vil vi gerne rose deres lederskab.

DK2020-projektet er nu åbent for alle de øvrige kommuner i Danmark, og yderligere 75 kommuner har tilsluttet sig initiativet, hvilket gør Danmark til det første land i verden, hvor så godt som alle kommuner udarbejder klimahandlingsplaner, der skal være med til at begrænse den globale opvarmning til 1,5 °C. Desuden vil byer, kommuner, bidragsydere og andre partnere i hele verden kunne lade sig inspirere af DK2020-projektet, og blive ansporet til at udvikle deres egne klimahandlingsplaner eller kopiere DK2020-modellen i en anden region eller land.

Vi ser frem til at følge disse 20 danske kommuners fremskridt og se, hvordan de omsætter deres ambitiøse klimahandlingsplaner til handling, der kan gavne vores økonomi og miljø samt befolkningens generelle sundhed og trivsel.

Jesper Nygård

Adm. direktør, Realdania

Christian Peter Villefrance Ibsen

Direktør, CONCITO

CONCITO
DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Mark Watts

Adm. direktør, C40

Pilotprojektet DK2020

Der er videnskabelig konsensus om – og det er igen bekræftet i FN's seneste klimarapport – at hvis vi skal undgå, at klimaforandringerne løber løbsk, skal vi begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 °C. I kølvandet på COVID-19-pandemien er det blevet tydeligt, at alle tiltag i den grønne omstilling også skal være retfærdige og tilgængelige, og omfatte alle mennesker i vores samfund. Gennem Realdanias pilotprojekt DK2020, har danske kommuner fået en enestående mulighed for at videreudvikle, opgradere og/eller justere deres eksisterende klimaindsats ved at forpligte sig til at udarbejde klimahandlingsplaner til at begrænse den globale opvarmning til 1,5 °C.

Disse klimahandlingsplaner beskriver, hvordan man kan opnå klimarobuste, inkluderende og

CO2-neutrale kommuner senest i 2050, og opstiller desuden ambitiøse delmål for klimatilpasning og reduktion i udledningen af drivhusgasser. Gennem hele pilotprojektet har de deltagende kommuner modtaget støtte og vejledning fra den danske grønne tænketank CONCITO og det globale bynetværk C40 Cities.

Projektet er nu gået ind i en ny fase, hvor alle kommuner i Danmark er blevet inviteret til at deltage i DK2020. Ud over de 20 kommuner, der deltog i pilotprojektet, har yderligere 75 kommuner netop påbegyndt deres rejse med at udvikle klimahandlingsplaner.

Læs mere om projektet [her](#)

"Bæredygtighed udgør en rød tråd i Realdanias filantropiske aktiviteter. Vi har et naturligt fokus på projekter i Danmark, men klimaforandringerne påvirker os alle og respekterer ikke landegrænser. Derfor ønskede vi at skabe et projekt, der kunne inspirere danske kommuner til at tackle klimaforandringerne, baseret på viden fra vores partnerskab med C40 Cities. På den måde har DK2020 været et perfekt eksempel på et projekt, der er direkte afledt af vores vision og økonomiske støtte til C40 Cities. DK2020 skaber en ramme for, at byer, kommuner og andre kan dele viden og inspirere hinanden, og det skaber merværdi for samfundet og forbedrer livskvaliteten i de danske kommuner og byer. DK2020 vil forhåbentlig inspirere lokale myndigheder over hele verden til at vedtage lignende klimahandlingsplaner i overensstemmelse med Parisaftalen."

Jesper Nygård

Adm. direktør, Realdania

C40's internationale standard for klimaplanlægning

DK2020-kommunerne har brugt C40's internationale standard 'Climate Action Planning Framework' [CAPF] til at udvikle deres klimahandlingsplaner. C40 støtter et netværk af borgmestre fra 97 af verdens førende byer, og er én af de største og mest succesrige globale organisationer, der bekæmper klimaforandringer. C40 hjælper byerne

med at samarbejde effektivt, dele viden og fremme en meningsfuld, målbar og bæredygtig indsats mod klimaforandringerne. Standarden 'Climate Action Planning Framework' blev udviklet for at støtte byerne i at udvikle klimahandlingsplaner, der er i overensstemmelse med Parisaftalens mål, ud fra de tre nedenstående søjler:

Fokuserer på forvaltning og koordinering af planen og behovet for kommunikation med og involvering af det lokale samfund og erhvervsliv under hele planens udvikling og gennemførelse.

Tager afsæt i evidensgrundlaget og byernes eksisterende omstændigheder, herunder basisfremskrivning for drivhusgasser, reduktionsforløb frem mod 2050, klimarisici og socioøkonomiske prioriteter.

Fastlægger planen for de gennemgribende strukturelle tiltag og implementeringen heraf, herunder udvikling og prioritering af tiltag og processer for monitorering, evaluering, rapportering og revision.

Modellen er udviklet i samarbejde med de byer, der har deltaget i C40's pilotprogram 'Climate Action Planning' [Boston, Durban, London, Los Angeles, Melbourne, Mexico City, New York og Paris]. Disse byer var en del af C40's projekt 'Deadline 2020', som var det første projekt med byer, der arbejdede målrettet på at udvikle og gennemføre 1,5°C-kompatible planer.

Modellen er siden blevet underkastet fagfællebedømmelse af vigtige eksterne organisationer, der beskæftiger sig med klimaforandringer, klimatilpasning og opfyldelse af Parisaftalens mål. Den opdateres løbende for at bibeholde dens værdi, ud fra nye erfaringer fra byer, der arbejder med modellen.

Læs mere om 'Climate Action Planning Framework', og find yderligere ressourcer [her](#)

Udgangspunktet for de danske kommuner

For at sikre et repræsentativt pilotprojekt tog DK2020-projektet hensyn til geografisk spredning, kommunale og sektorspecifikke forskelle og kommunernes erfaring med at arbejde med klimaplanlægning. Til baggrund er her et overblik over udgangspunktet for kommunernes DK2020-arbejde.

Landbruget optager det meste af Danmarks areal

Størstedelen af Danmarks samlede areal bruges til landbrug. Desuden stammer tæt på en fjerdedel af Danmarks samlede udledninger fra landbruget.¹ I nogle af de 20 kommuner i pilotprojektet producerer landbruget fødevareefterspørgslen i andre kommuner, og det spiller en betydelig rolle i deres samlede udledninger.

Kystområder

Ingen kommune i Danmark ligger længere end 52 km fra kysten. Som det næstlavest beliggende land i Europa, er Danmark helt klart sårbart over for klimarelaterede risici i forbindelse med oversvømmelser fra bl.a. vandløb, søer og kyster.

Reduktions- og klimatilpasningstiltag

Det er et nationalt krav, at kommunerne skal udarbejde klimatilpasningsplaner. Det har ikke været tilfældet for reduktionstiltag, og derfor varierer det på tværs af pilotprojektet, i hvilket omfang kommunerne i forvejen havde iværksat planer og initiativer på området.

Langvarigt fokus på energi

Mange af kommunerne har arbejdet med vedvarende energi og energieffektivitet i mange år. Danmarks energirevolution begyndte i kølvandet på oliekrisen i 1970'erne, og siden da er landet blevet førende inden for vindenergi og energieffektivitet i det byggede miljø.

Fjernvarme

Mere end 60 % af alle husstande i Danmark er tilsluttet fjernvarme. Fordelt i hele landet findes der seks store centrale fjernvarmesystemer omkring de større byer og byområder, og 400 mindre decentrale fjernvarmesystemer i de mindre tætbebyggede områder.²

Klimabevidsthed og politisk fokus

Da de 20 kommuner tilsluttede sig pilotprojektet DK2020, var klimaforandringer centrale i den offentlige bevidsthed og den politiske dagsorden. Det blev tydeligt efter den nuværende regerings tiltræden i 2019, da den foreslog en ny klimalov – med juridisk bindende klimamål – der havde til formål at reducere udledningerne med 70 % inden 2030 og at opnå klimaneutralitet inden 2050. Denne lov blev vedtaget af et bredt flertal af de politiske partier i Folketinget. Desuden viste en meningsmåling fra 2018, at 80 % af danskerne opfatter deres kommuner som vigtige aktører i håndteringen af klimakrisen.³

¹ <https://lbst.dk/tvaergaende/klima/drivhusgasser-fra-landbruget/>

² <https://ens.dk/en/our-responsibilities/global-cooperation/experiences-district-heating>

³ https://concito.dk/files/dokumenter/artikler/klimabarometeret_2018_endelig_rev2.pdf

Læringer som kan inspirere globale byer og kommuner

Ét af hovedformålene med pilotprojektet DK2020 er at dele viden og erfaringer fra de deltagende danske kommuner, så andre byer og kommuner i hele verden kan blive inspireret til at udvikle deres egne klimahandlingsplaner. I forbindelse med de ambitiøse klimahandlingsplaner, der gennemføres i de 20 danske kommuner, udvikles der samtidig en række innovative tilgange og løsninger inden for klimatilpasning og reduktion af drivhusgasser. DK2020-pilotprojektet har demonstreret en række overordnede erfaringer – lige fra teknologisk innovation til demokratiske tilgange til at inddrage lokalsamfundet.

Innovationspartnerskaber

De danske kommuner arbejder med at facilitere udviklingen af nye klimateknologier, og anerkender det som en vigtig opgave. Danmark er kendt for at opfinde kommercielle vindmøller og energieffektive bygningskomponenter. I deres klimahandlingsplaner, har flere af DK2020-kommunerne et stærkt fokus på at samarbejde med lokale virksomheder og vidensinstitutioner, og ønsker at støtte udviklingen af fremtidens teknologier som f.eks. CO₂-fangst, Power-to-X [PtX] og store varmepumper. Disse partnerskaber er indgået for at kunne sikre konkrete klimaeffekter, og samtidig skabe nye grønne jobs.

CO₂-neutral opvarmning

Næsten to tredjedele af alle husstande i Danmark forsynes med fjernvarme. DK2020-kommunerne sigter efter at udvide fjernvarmenettet i de mindre byer og landdistrikter, samtidig med at det sikres, at fjernvarmen forsynes af CO₂-neutrale energikilder. I klimahandlingsplanerne har der været et stærkt fokus på at skifte om til bæredygtig individuel opvarmning i stedet for brug af olie og gas.

Klimatilpasning

Danske kommuner har i en lang periode været på forkant med at skabe innovative løsninger, der forhindrer oversvømmelser fra havet og afleder vand fra skybrud. Disse løsninger er blevet udviklet i tæt samarbejde med den private sektor, lokalsamfund og forsyningsselskaber med henblik på at beskytte og forbedre folks liv.

Grøn mobilitet

Storbyer ønsker at reducere bilforbruget, og fremme offentlig transport og cykling som indsatser til at reducere byens udledninger. Nogle af DK2020-kommunerne ligger imidlertid i landdistrikter, hvor folk er afhængige af at have en bil på grund af de lange afstande til arbejde og fritidsaktiviteter. I disse områder er der gjort en samlet indsats for at fremme initiativer inden for grøn mobilitet, derunder strategier for elbiler og ladestationer, delebils løsninger og bæredygtig godstransport. Nogle få kommuner ønsker desuden at forsyne den tunge transport med lokalt udviklet bæredygtigt brændstof, og derved bidrage til at reducere udledningerne.

Et mere bæredygtigt landbrug

Flere af DK2020-kommunerne har opbygget nye relationer til landbrugssektoren og indgået partnerskaber med landmænd, virksomheder og vidensinstitutioner, for at skabe fremtidens bæredygtige landbrug. Initiativerne tæller bl.a. udtagning af kulstofrige lavbundslande, fremme plantebaserede kostvaner og køb af landbrugsjord til skovrejsning. I de kommende år vil der blive udviklet flere initiativer og løsninger, der bygger på det igangværende arbejde i de forskellige landbrugspartnerskaber.

Regional planlægning

Danmark er opdelt i fem regioner med hver deres administration. En af erfaringerne fra klimahandlingsplanerne i DK2020 er betydningen af regionalt samarbejde med andre kommuner for at sikre en koordineret regional infrastruktur. Det gælder bl.a. fjernvarmenettet, klimatilpasning, offentlig transport, supercykelstier og affaldshåndtering.

Demokratisk engagement

Næsten alle DK2020-kommuner har eksperimenteret med den demokratiske inddragelse af lokalsamfundene, i udarbejdelsen af deres klimahandlingsplaner. Kommunerne har aktivt inddraget beboere og virksomheder i deres klimahandlingsplaner gennem forskellige processer som f.eks. klimaråd, møder og festivaler. Kommunerne har forsøgt at skabe et bredt ejerskab til de foreslåede klimamål, ikke mindst med et stærkt fokus på inkluderende tiltag, der kan sikre, at marginaliserede grupper prioriteres i en retfærdig overgang til et CO₂-neutralt samfund.

Disse erfaringer kan inspirere byer og kommuner i hele verden i deres bestræbelser på at udarbejde klimahandlingsplaner, der forpligter til at begrænse den globale opvarmning til 1,5 °C – f.eks. programmet Cities Race to Zero, der ledes af C40's formand og Los Angeles' borgmester, Eric Garcetti. Dette initiativ gør det muligt for byer over hele verden at mobilisere og tilslutte sig Race to Zero og forpligte sig til at gennemføre inkluderende og klimarobuste tiltag ved FN's klimaforhandlinger [COP26] i Glasgow samt fremover.

I de kommende år, når DK2020-kommunerne begynder at gennemføre deres klimahandlingsplaner, vil der opstå yderligere innovation, viden og læring. DK2020-pilotkommunerne vil ikke kun fungere, som en retningsgiver for de øvrige kommuner i Danmark, som endnu ikke har udarbejdet deres egne klimahandlingsplaner, men også som inspiration for andre byer, kommuner, bidragsydere og partnere verden over, som gerne vil følge i deres fodspor.

Et indblik i 20 danske kommuners klimahandlings- planer

Albertslund
Allerød
Assens
Ballerup
Billund
Brøndby
Brønderslev
Bornholm
Egedal
Esbjerg
Fanø
Favrskov
Faxe
Fredensborg
Fredericia
Frederiksberg
Frederikshavn
Frederikssund
Furesø
Faaborg-Midtfyn
Gentofte
Gladsaxe
Greve
Gribskov

Guldborgsund
Haderslev
Halsnæs
Hedensted
Helsingør
Herlev
Herning
Hillerød
Hjørring
Holbæk
Holstebro
Horsens
Hvidovre
Høje-Taastrup
Hørsholm
Ikast-Brandeborg
Ishøj
Jammerbugt
Kalundborg
Kerteminde
Kolding
Køge
Langeland
Lejre

Lemvig
Lolland
Lyngby-Taarbæk
Læsø
Mariagerfjord
Middelfart
Morsø
Norddjurs
Nordfyn
Nyborg
Næstved
Odder
Odense
Odsherred
Randers
Rebild
Ringkøbing
-Skjern
Ringsted
Roskilde
Rudersdal
Rødovre
Samsø
Silkeborg

Skanderborg
Skive
Slagelse
Solrød
Sorø
Stevns
Struer
Svendborg
Syddjurs
Sønderborg
Thisted
Tønder
Tårnby
Vallensbæk
Varde
Vejen
Vejle
Vesthimmerland
Viborg
Vordingborg
Ærø
Aabenraa
Aalborg
Aarhus

Albertslund

Albertslund ligger i Storkøbenhavn og er dækket af grønne områder og skov. Kommunen bliver ofte omtalt som et sted, hvor by og natur går hånd i hånd. Den er kendt for sin eksperimenterende og innovative tilgang til byplanlægning, som integrerer vand og grønne områder i arkitekturen, og kobler sin klimatilpasning sammen med et fokus på biodiversitet. De klimatilpasningsinitiativer, der er fastlagt i klimahandlingsplanen, skal sikre, at kommunen bliver klimarobust, og har til formål at beskytte kommunens indbyggere mod fremtidige klimarisici. I sin klimahandlingsplan har Albertslund som mål, at al fjernvarme skal være CO₂-neutral i 2025, al elektricitet i 2030, og at man opnår CO₂-neutralitet og nul affald i 2050.

Kommunen har udviklet to tværgående temaer i sin klimahandlingsplan, der fokuserer på cirkulær økonomi og bæredygtig byudvikling som metoder til at begrænse de indirekte udledninger fra forbrug og bygninger. De to temaer er integreret gennem hele Albertslunds klimahandlingsplan for at sikre synergi og bredere fordele af de klimatiltag, der gennemføres i kommunen. Dette er især vigtigt set i lyset af den forventede befolkningstilvækst i kommunen.

"At tænke globalt og handle lokalt er forankret i Albertslunds DNA. Miljø – og senere hen klima og biodiversitet – har været lokale indsatsområder, siden kommunen blev dannet i 1960'erne. Disse emner er dybt forankret hos vores mange aktive borgere, som er med til at drive udviklingen frem. At deltage i DK2020-projektet er helt i tråd med traditionerne i Albertslund. Vi har fået mange bidrag fra engagerede borgergrupper til den endelige klimaplan. Det giver os stor tillid til, at det kan lykkes at leve op til Paris-aftalen og gøre byen CO₂-neutral og klimatilpasset i 2050"

Steen Christiansen

Borgmester i Albertslund Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Albertslund Kommune [her](#)

Allerød

Allerød Kommune er berømt for dens biodiversitet, og naturen er én af de vigtigste bevæggrunde for folk, der flytter til kommunen. DK2020 Klimahandlingsplanen blev udviklet samtidigt med en anden politik **'Natur, miljø og klima'** for at styrke kommunens tilknytning til naturen. Allerød har som mål at reducere sine udledninger med 70 % inden 2030 og opnå CO₂-neutralitet i 2050 – primært med fokus på varme, el og transport, som er de sektorer, der står for ca. 87 % af kommunens udledninger. Allerød Kommune har et stærkt fokus på at integrere FN's verdensmål for bæredygtig udvikling i kommunens beslutningsprocesser, politikker, strategier og planer. Kommunen ønsker at arbejde helhedsorienteret og innovativt med klimahandlingsplanen og samtidig styrke arbejdet på tværs af kommunens forvaltninger og samarbejdet med de forskellige interessenter.

Klimatilpasningsplanen er udviklet i samarbejde med den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed Novafos og nabokommunerne, for at sikre koordinering og merværdi, samt for at drage fordel af de forskellige erfaringer på tværs af alle interessenter. I planlægningsprocessen vil kommunen sikre synergi mellem naturbeskyttelse og biodiversitet. Kommunen ønsker også at forbinde klimatilpasningsinitiativer med etablering af grønne områder for borgerne. F.eks. er der i øjeblikket samtaler mellem kommunen og det danske forsvar om at omdanne militærejede arealer. Målet er at under-

søge mulighederne for at skabe vådområder, der kan anvendes til kulstofbinding, samtidig med at man kan forbedre betingelserne for den vilde natur og biodiversiteten og øge livskvaliteten for kommunens indbyggere.

"Allerød Kommune er stolt af at være blandt de første kommuner i Danmark, der har offentliggjort en klimaplan, som opfylder Paris-målene om et CO₂-neutralt og klimarobust samfund. Det er mål, som vi kun kan nå gennem strategisk samarbejde. Allerød Kommune har i mere end 20 år samarbejdet med civilsamfundet og private virksomheder for at nå fælles mål inden for den grønne omstilling. Disse samarbejder er nødvendige for at opnå et CO₂-neutralt samfund. DK2020 har givet Allerød Kommune værdifuld indsigt samt inspiration til en række tiltag for at opfylde de fælles mål. Det lange perspektiv samt forståelsen af nødvendigheden i at omstille samfundet har samtidig øget fokus på at integrere klimahensyn i planlægningsbeslutninger på alle niveauer i organisationen."

Karsten Längerich

Borgmester i Allerød Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Allerød Kommune [her](#)

Assens

Assens Kommune ligger centralt i Danmark på den fynske vestkyst. I sin klimahandlingsplan har kommunen sat et mål om at reducere sine udledninger med mindst 70 % inden 2030 og at opnå CO₂-neutralitet inden 2050. Indsatserne er fordelt på fem sektorer: energi, transport, landbrug og arealanvendelse, bæredygtige valg, og klimarobusthed. I Klimahandlingsplanen lægges der stor vægt på at starte en 'vi-bevægelse' for at sikre, at kommunen bliver klimaneutral. Nogle af Assens' mange klimainitiativer dækker en række tiltag såsom at gå i dialog med energiintensive industrier om energieffektivitet, udfasning af olie og gas fra individuel opvarmning, energirenovering af kommunale bygninger og forskellige klimatilpasningsinitiativer som skal sikre en klimarobust kommune.

'Vi-bevægelsen' inviterer borgere, lokalråd, virksomheder, den offentlige sektor, græsrodsorganisationer og mange flere til at blive en del af bevægelsen, der skal tage ansvar for udfordringerne og udvikle de nødvendige løsninger. For at fremme denne bevægelse har kommunen iværksat mere end 30 specifikke tiltag i deres klimahandlingsplan. Kommunen har etableret flere klimapartnerskaber med private og offentlige interessenter, som vil være med til at skabe en CO₂-neutral og klimarobust kommune. Desuden er der oprettet en klimafond til at igangsætte projekter udviklet af borgere og lokale organisationer. For at få støtte

skal ansøgerne udvikle et projekt, der er skalerbart, som har opbakning fra lokalsamfundet, og som gennemføres i samarbejde med andre interessenter.

"I Assens Kommune vil vi være foran de nationale mål for den grønne omstilling. Vi tager ansvar for fremtiden og for en bæredygtig udvikling. Det slog Byrådet fast med 'Vision 2030 – Med vilje og hjerte'. Derfor er vi stolte af at være DK2020 frontløberkommune med en ny, certificeret og ambitiøs klimaplan, som vi allerede er i fuld gang med at implementere. Vi tager et lokalt klimansvar og stiller os i spidsen for, hvad der bedst kan beskrives som en stor, fælles bevægelse. Der er brug for bidrag fra alle samfundets aktører. Vi har blandt andet indgået klimapartnerskaber med lokale nøgleaktører og indgår som en af de første kommuner i projektet 70by30 med fokus på folkeligt engagement i klimasagen."

Søren Steen Andersen

Borgmester i Assens Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Assens Kommune [her](#)

Fredericia

Med sin centrale placering midt i Danmark er Fredericia ét af landets største trafikknudepunkter – og er samtidig hjemsted for en betydelig transport- og logistikindustri. Kommunen har sat sig som mål at reducere sine udledninger med 70 % inden 2030 og at opnå netto-nuludledning i 2050. I kommunen foregår 60 % af alle ture i dag i bil, og der er sat et mål om at sikre, at antallet af biler på gaderne i 2030 ikke overstiger antallet fra 2017. Dette mål vil blive indfriet gennem flere delmål – f.eks. ved at sikre, at 50 % af alle ture i kommunen foregår på cykel, til fods og med offentlig transport, og ved at sikre adgang til delebiler i alle tætbebyggede områder i Fredericia. Ud af Fredericias samlede udledninger stammer halvdelen fra industrien, og derfor ønsker kommunen at undersøge mulighederne for at fremme udviklingen af nye teknologier som f.eks. CO₂-fangst og Power-to-X.

Fredericia Kommune har et partnerskab med Business Fredericia, som er en organisation, der støtter det lokale erhvervsliv i at skabe vækst og udvikling. Målet med partnerskabet er at skabe en erhvervsplatform, hvor lokale interessenter kan interagere og udvikle effektive klimaløsninger, der samtidig fremmer Fredericia som en grøn metropol. Disse bestræbelser er allerede begyndt at bære frugt, og for nylig besluttede to førende organisationer, der repræsenterer Danmarks

energisektor, at flytte til Fredericia på grund af kommunens ambitiøse klimahandlingsplan. Ud over det tætte samarbejde med Business Fredericia, så arbejder kommunen også sammen med uddannelsesinstitutioner og jobcentre for at hjælpe arbejdsløse med at tilegne sig nye kompetencer inden for bæredygtighed, der kan forberede dem til det grønne jobmarked.

“Fredericia ønsker at blive den danske energimetropol og skabe flere arbejdspladser i energisektoren. Sammen er vi stærkere, og vores klimaplan er udviklet i samskabelse med borgere, organisationer og virksomheder. Vi ønsker at skabe fremtidens bæredygtige by med fokus på fællesskaber, sundhed og trivsel. Vi ser frem til at realisere klimaplanen og engagere alle interessenter i kommunen for at nå vores mål om at være CO₂-neutrale i 2050.”

Steen Wrist

Borgmester i Fredericia Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Fredericia Kommune [her](#)

Frederiksberg

Frederiksberg er Danmarks tættest befolkede kommune og ligger som en enklave midt i Københavns Kommune. Kommunen har sat sig et ambitiøst mål om at blive CO₂-neutral i 2030, hvor mindst 85 % af reduktionerne af drivhusgasser skal komme gennem initiativer i kommunen, mens de resterende kan komme udenfor kommunegrænsen – fx ved at placere energianlæg uden for kommunen. I 2050 vil Frederiksberg opnå CO₂-neutralitet udelukkende gennem reduktioner inden for kommunens grænser. Klimahandlingsplanen fokuserer primært på bygninger, fjernvarme, transport og elektrificering. Frederiksberg har et stærkt fokus på grøn mobilitet og har som mål at øge antallet af elbiler i bydelens gader, ved at sikre alle beboere mulighed for at oplade deres elbil højst 250 meter fra deres hjem inden 2021. Derudover vil kommunen fremme delebilsløsninger og inspirere beboere til at cykle, gå eller benytte offentlig transport.

I 2021 blev **Sustainability Lab** oprettet for at fremme en inddragelsesproces med borgere, uddannelsesinstitutioner og virksomheder, og for at undersøge og udvikle bæredygtige løsninger. Kommunen bad det lokale innovationshus Station – en studenterdrevet organisation – om at drive laboratoriet og sikre en inkluderende proces, der tager hensyn til de forskellige interessenter og tager imod input fra en bred vifte af grupper. Kommunen ønsker også at engagere sine yngste indbyg-

gere i bæredygtighedsbegrebet via undervisning i forskellige emner i skolen. Eksempelvis bliver én af skolegårdene på Frederiksberg brugt til at håndtere skybrud, og fungerer også som et sted, hvor eleverne kan lege, samtidig med at de lærer om grønne løsninger og håndtering af vand.

"Klimaforandringerne er en realitet, og samfund og byer over hele verden er nødt til at handle nu for at sikre vores samfund i fremtiden. CO₂-udledningerne skal ned, og den grønne omstilling er vigtig globalt, men også lokalt. Jeg er derfor glad for, at vores klimaplan i Frederiksberg Kommune er blevet godkendt af C40 og er i tråd med internationale standarder. I Frederiksberg er vores mål at være CO₂-neutrale i 2030, og grøn fjernvarme samt omstilling af transportsektoren vil være vigtige indsatsområder for at nå dette mål. DK2020-partnerskabet er vigtigt for at opretholde et tæt samarbejde med andre kommuner, og Frederiksberg Kommune har til hensigt at bevare et stærkt fokus på klimaarbejdet som frontløber i kampen mod klimaforandringerne."

Simon Aggesen

Borgmester i Frederiksberg Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Frederiksberg Kommune [her](#)

Frederikshavn

Frederikshavn er den nordligste kommune i Danmark og har i længere tid haft en ambition om at blive en grøn og klimavenlig kommune. I overensstemmelse med de nationale klimamål, har Frederikshavn forpligtet sig til at opnå netto-nuludledning i 2050 og et delmål om 70 % reduktion inden 2030. Kommunen planlægger at installere et stort antal solcelleanlæg og vindmøller, for at være forsynet med 100 % vedvarende energi i 2030. Kommunen nedsatte et udvalg i 2020 for at sikre, at FN's 17 mål for bæredygtig udvikling bliver prioriteret i kommunen, og understøtter en koordineret og inkluderende proces i hele lokalområdet for at styrke klimahandlingsplanen. Udvalget består af politikere og repræsentanter fra lokale virksomheder og civilsamfundet, som har forpligtet sig til at sikre, at alle klimatiltag bliver udviklet og gennemført på en bæredygtig måde med lokalsamfundet i centrum.

Frederikshavn prioriterer at skabe arbejdspladser og tiltrække nye beboere til området, hvilket naturligt har ført til, at der er lagt stor vægt på jobskabelse i udviklingen af DK2020-klimahandlingsplanen. Kommunen besluttede sig for at identificere vækstpotentialet i hvert af sine klimainitiativer, for at sikre tilslutning og forpligtelse fra politikere, virksomheder og lokalsamfund. Denne analyse viser, at hvis alle initiativerne i klimahandlingsplanen gennemføres, vurderes det samlede vækstpoten-

tiale i perioden 2020-2030, at kunne skabe ca. 2.300 arbejdspladser, hvoraf 485 er permanente.

"En godkendt DK2020-klimaplan giver Frederikshavn Kommune mulighed for at gøre en solid indsats for at opfylde Parisaftalens mål, understøtte grøn vækst, øge den lokale beskæftigelse og styrke uddannelsesinstitutionernes kompetencer. En klimavenlig kommune er attraktiv at flytte til, både som borger og som virksomhed."

Birgit S. Hansen

Borgmester i Frederikshavn Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Frederikshavn Kommune [her](#)

Helsingør

Helsingør Kommune ligger i Region Hovedstaden med udsigt over Øresund. Helsingør har været en aktiv klimakommune i de sidste ti år, og målet er at opnå CO₂-neutralitet i 2045. Ud over Helsingørs 2045-målsætning, har kommunen som mål at reducere borgernes årlige udledning per person fra 4,3 tons i dag til 1,7 i 2030. Målet skal indfries gennem en række initiativer, herunder dialog med borgerne om energigrenovering og udfasning af individuel fossilt opvarmning, etablering af infrastruktur til elbiler og elbusser, krav til energianvendelse i nye bygninger og meget mere. Kommunen har knyttet sine tilpasningsinitiativer til et fokus på at forbedre biodiversiteten og omstrukturere de kommunalt ejede landbrugsarealer. Helsingør er også partner i et tværkommunalt samarbejde med fokus på kystbeskyttelse i den nordlige del af Sjælland.

Da kommunen gennemførte en grundig modelberegning og analyserede forskellige scenarier i klimahandlingsplanen DK2020, blev det klart, at der var behov for biomasse for at opnå CO₂-neutral fjernvarme i 2030. Helsingør understreger i sin klimahandlingsplan, at bæredygtig biomasse kun er en midlertidig løsning for fjernvarme, og en løsning, som skal udfases i den nærmeste fremtid. Helsingør har derfor anmodet det kommunalt ejede forsyningsselskab om at fremlægge en langsigtet strategi, der viser, hvordan kommunen

kan udfase biomasse og omstille sig til mere vedvarende energikilder som f.eks. varmepumper og jordvarme. Denne langsigtede vision skal støtte Helsingør i at vælge den rigtige vej mod CO₂-neutralitet i 2045.

"Vi startede klimarejsen i 2008, og vi prioriterer indsatser for klimaet højt. Derfor er det vigtigt for os, at vi nu har fået anerkendelse i DK2020-projektet for vores indsats, for at være ambitiøse og leve op til kravene i Parisaftalen."

Benedikte Kiær

Borgmester i Helsingør Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Helsingør Kommune [her](#)

Høje-Taastrup

Høje-Taastrup Kommune er en af hovedstadsområdetets største kommuner og rummer både by og grønne områder. Høje-Taastrup har et mål om netto-nuludledning i 2050 og et delmål om at reducere udledningerne med 50 % inden 2030. Kommunen har fastsat år 2017 som baseline for at måle virkningen af sine klimatiltag. I sin klimahandlingsplan har Høje-Taastrup opstillet en række delmål for 2030, derunder bl.a. en reduktion af varmemeforbruget i alle eksisterende bygninger med 1 % om året, installation af solcelleanlæg på 120 MW, og elektrificere 30 % af alle private køretøjer. Kommunen har et stærkt fokus på samskabelse med borgere, virksomheder og boligforeninger for at sikre, at disse delmål bliver opfyldt.

Kommunen har implementeret et databaseret energistyringssystem, for at fremskynde mere omkostningseffektive energireduktioner i kommunale bygninger. Dette strategiske værktøj gør det muligt for kommunen at få et overblik over alle bygninger, og ved systematisk at sammenligne bygningerne kan kommunen identificere, hvor energiindsatsen vil have størst effekt. Værktøjet omfatter monitorering i realtid af bygningernes el-, varme- og vandforbrug via automatiske og intelligente målere. Kommunen samarbejder også med forskellige interessenter om at udvikle nye klimateknologier, som kan afprøves i udvalgte kommunale bygninger.

"I Høje-Taastrup betragtes klima og energi ikke som en ekstra opgave eller et projekt. De er en del af et trykt og moderne liv. De er en del af hverdagen i en kommune med vækst. Derfor betragter vi os selv som den kommune, der har den grønneste vækst i Danmark. Vores DK2020 Klimaplan 2030 beskriver vejen til at nå vores ambitiøse mål, men som kommune kan vi ikke nå dem alene. Derfor vil vi intensivere eksisterende samarbejder og invitere til nye."

Michael Ziegler

Borgmester i Høje-Taastrup Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Høje-Taastrup Kommune [her](#)

Jammerbugt

Jammerbugt Kommune ligger i det nordlige Jylland og omtales ofte som Danmarks spisekammer. Landbrugssektoren står for en betydelig del af kommunens samlede udledninger, men til trods for denne klimaudfordring, har Jammerbugt som mål at reducere sine udledninger med 70 % inden 2030 og at blive klimaneutral i 2050. En af de måder, som kommunen ønsker at reducere udledningerne fra landbruget på, er gennem multifunktionel arealanvendelse. I et forsøg på at finde bæredygtige løsninger i landbrugssektoren, har Jammerbugt deltaget i det treårige **"Collective Impact"**-pilotprojekt sammen med to andre kommuner. **Collective Impact** fokuserer på at optimere arealanvendelsen under hensyntagen til forskellige sektorspecifikke aspekter, såsom effekt på emissionsreduktioner, klimatilpasning, biodiversitet, tilgængelighed og meget mere.

Som en del af deres DK2020-rejse har Jammerbugt Kommune taget initiativ til at udvikle et klimapartnerskab med tre af de største landbrugsorganisationer i kommunen, Agri Nord, Bæredygtigt Landbrug og LandboNord. Formålet med partnerskabet er at styrke samtalen om muligheder, for at omstille til en mere bæredygtig landbrugsmodel. Parterne vil mødes regelmæssigt for at udvikle planer for arealanvendelse og udtagning af kulstofrige lavbundsjord, og for at identificere nye tiltag, der kan reducere udledningerne fra landbruget.

"Jammerbugt Kommune er jo en landbrugskommune, og derfor er det vigtigt for os, at vi har et godt samarbejde med landbruget og dets organisationer, når det gælder rammevilkårene for at drive det vigtige erhverv. Vi er nu kommet et vigtigt skridt videre i samarbejdet. Med klimapartnerskabet kan vi styrke dialogen mellem os og drøfte konkrete veje til at opnå drivhusgasreduktioner gennem indsatser i landbruget og gennem politiske tiltag fra kommunens side"

Mogens Christen Gade

Borgmester i Jammerbugt Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Jammerbugt Kommune [her](#)

Køge

Køge Kommune rummer både havn, industri og landbrug, samt én af de mest trafikerede motorveje i Danmark, og derfor ligger udledningen i Køge Kommune over det nationale danske gennemsnit per person. Ikke desto mindre har kommunen vedtaget en innovativ og ambitiøs klimahandlingsplan, der skal resultere i en CO₂-neutral kommune i 2050. Planen omfatter 40 specifikke tiltag, der skal bidrage til at reducere udledningerne både indenfor og udenfor kommunens grænser. Køge ønsker at reducere brugen af biomasse til fjernvarme ved at fremme indførelsen af store varmepumper, solvarme og geotermisk energi. Kommunen vil desuden arbejde med principperne i doughnut-modellen, der sætter fokus på at opfylde borgernes behov uden yderligere at skade verdens klima og miljø.

Ud over at have fokus på doughnut-modellen, så har Køge valgt at arbejde med de forbrugsbaserede udledninger, og sat ambitiøse tal på reduktionspotentialerne for følgende sektorer: fødevarer, tekstiler, elektronik og det byggede miljø. Klimahandlingsplanen omhandler de udledninger, der stammer fra kommunens egen værdikæde, men vil også skabe opmærksomhed hos borgerne og påvirke dem til at træffe mere bæredygtige valg. Et af initiativerne fokuserer på at reducere madspild og fremme en klimavenlig kost i børnehaver, skoler og andre kommunale institutioner,

hvilket forhåbentlig vil inspirere lokalsamfundet til at følge trop. Desuden vil Køge fremme tiltag, der sikrer, at tekstiler og elektronik holder længere, er af bedre kvalitet og bliver genbrugt, både internt og eksternt. Kommunen vil monitorere og reducere udledningsniveauet i det byggede miljø ved at arbejde med CO₂-regnskaber, genbrugsinitiativer og brug af bæredygtige materialer. Hvis alt går godt, kan dette reducere Køge Kommunes forbrugsbaserede udledninger med op til 110.000 tons i 2030.

"Denne klimaplan går længere end de traditionelle CO₂-regnskaber og tager fat på de områder, hvor kommunen faktisk har mulighed for at skabe en effekt. Derfor fokuserer denne klimaplan ikke kun på de fysiske rammer for samt de tekniske dele af omstillingen til en CO₂-neutral energiforsyning. Den omfatter også indsatser for at bane vejen for bæredygtigt forbrug, bæredygtig byudvikling og øget biodiversitet og livskvalitet. Realiseringen af planen vil således også understøtte vores arbejde med FN's bæredygtighedsmål."

Marie Stærke

Borgmester i Køge Kommune

Læs mere om klimatiltag i Køge Kommune [her](#)

Lejre

Lejre Kommune består af 49 mindre byer og opfatter sig selv som et landområde, der samtidig ligger tæt på de større byer. Dialog med borgerne er kernen i kommunens klimahandlingsplan "Vores Sted – Vores Klima". Planen sætter som mål at opnå klimaneutralitet i 2050 med et delmål om at reducere udledningerne med 70 % senest i 2030. Lejre er stolt af at være hjemsted for et stærkt lokalsamfund, der prioriterer bæredygtighed og økologisk landbrugspraksis. Det gør kommunen meget attraktiv for mindre landbrug som f.eks. dem, der sælger til verdensberømte restauranter som Noma i København. Lejre anerkender behovet for at samarbejde med lokale landmænd for at reducere udledningerne fra landbrugssektoren, og har skitseret en række tiltag, der støtter dette mål, såsom skovrejsning, kulstofbinding og fremme efterspørgslen efter plantebaseret landbrug, for blot at nævne nogle eksempler.

Lejre beskriver ikke kun sin klimahandlingsplan som en vej til et CO₂-neutralt samfund; kommunen inviterer også folk og virksomheder til at deltage i rejsen. Et centralt element i planen er at integrere klimatiltag i alt, hvad der sker i Lejre. I klimahandlingsplanen omtaler kommunen alle sine 2.000 ansatte som klimakoordinatorer, og alle de 28.000 borgere som klimaambassadører. I de seneste år har Lejres borgmester turneret rundt i 'Vores sted'-bussen – opkaldt efter kommunens

vision – for at komme tættere på borgerne og gøre klimaarbejdet og det politiske arbejde mere tilgængeligt.

"Klimahensyn må ikke blive en aktivitet ved siden af alt det andet, vi laver i kommunen. Tværtimod skal det være en integreret del af det hele. Det er summen af engagementet og alle ideer, initiativer og handlinger, der sikrer, at vi sammen når målene. På den måde får Lejre Kommune 28.000 ambassadører for klimaindsatsen."

Carsten Rasmussen

Borgmester i Lejre Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Lejre Kommune [her](#)

Lemvig

Lemvig Kommune ligger ved den jyske vestkyst og rummer tunge erhverv som landbrug, fiskeri og produktion. Målet i klimahandlingsplanen er at reducere alle udledninger med 55 % inden 2030 og at opnå CO₂-neutralitet i 2050. Heldigvis har Lemvig Kommune en betydelig overskudsproduktion af vedvarende energi, der kommer fra vindmøller, solenergi og biobrændsel, men i de kommende år skal der gøres en indsats for at elektrificere den tunge industri og transportsektoren. Landbruget er den største kilde til udledninger, og vejen til at reducere disse udledninger, er kun delvist beskrevet i klimahandlingsplanen. Håndteringen af denne klimaudfordring vil være en løbende proces, og det vil kræve støtte fra nationale myndigheder at sikre, at målene nås. Kommunen har indledt et partnerskab med den lokale sammenslutning af landmænd for at drøfte udfordringerne og undersøge mulighederne for at udvikle løsninger som f.eks. nye stald- og fodringsteknologier, ændringer i planteavl og øget produktion af plantebaserede fødevarer m.m.

Lemvig er hjemsted for det nye internationale klimacenter '**Klimatorium**' (vist på billedet ovenfor), der har til opgave at levere bæredygtige løsninger på nuværende og fremtidige klimaudfordringer. Løsningerne vil blive udviklet og gennemført gennem partnerskaber med den private sektor, videninstitutioner og civilsamfundet. Klimatorium skal

også være vært for et årligt klimatopmøde, hvor borgere, politikere og eksperter skal drøfte klimatiltag, og for det tilhørende '**Børnenes Klimamøde**'. Kommunen vil desuden uddanne Danmarks første klimaelever fra det offentlige gymnasium. Eleverne skal eksempelvis lære om klimaforandringer, udvikle løsninger sammen med forskere og eksperter og undersøge, hvordan erhvervslivet kan blive mere bæredygtigt.

"Lemvig Kommune er særligt udsat for klimaforandringer med sin beliggenhed ved Vesterhavet og Limfjorden, så den grønne omstilling er meget vigtig for os – og omstillingen skal have fokus på innovation og erhvervsudvikling."

Erik Flyvholm

Borgmester i Lemvig Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Lemvig Kommune [her](#)

Lolland

Lolland Kommune er hjemsted for verdens første havvindmøllepark, og øen, som ligger i den sydlige del af Sjælland, har en lang tradition for at arbejde med vedvarende energi både på land og til havs. Kommunen har sat sig et mål om at reducere sine udledninger med 70 % inden 2030 og sigter efter at blive CO₂-neutral i 2050. I sin klimahandlingsplan identificerer kommunen sig selv som facilitator af partnerskaber og lægger stor vægt på at samarbejde med borgere, virksomheder og lokale forsyningsselskaber. Lolland Kommune planlægger at styrke sin position som frontløber inden for bæredygtig energi med projekter, der fokuserer på udnyttelse af overskudsvarme fra virksomheder i fjernvarmesektoren, optimering af infrastruktur til elektrificering af private biler samt mange andre ambitiøse initiativer.

Klimahandlingsplanen har identificeret landbrugssektoren som én af de største udledere på øen. Derfor støtter kommunen sammen med sine partnere forskellige lokale initiativer, der kan reducere udledningen fra landbruget. Lolland har også samlet en gruppe af relevante interessenter, herunder den lokale landbrugsforening og SEGES [et førende videns- og innovationshus for landbrug i Danmark], for at drøfte og udvikle løsninger til at reducere udledningen. I løbet af de kommende år vil det innovative partnerskab finde frem til flere nye løsninger for landbrugssektoren.

"DK2020-projektet har givet os mulighed for at kigge på alle vores aktiviteter i kommunen. Vi har beregnet CO₂-udledningerne mere præcist og udpeget de store forhindringer. Vi har besluttet os for at angibe forhindringerne med denne nye klimaplan og for at handle. Planen vil løbende blive opgraderet, og vi håber, at de nationale regler vil imødekomme os." Holger Schou Rasmussen, borgmester i Lolland Kommune.

Holger Schou Rasmussen

Borgmester i Lolland Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Lolland Kommune [her](#)

Middelfart

Middelfart Kommune, der ligger på Fyns vestkyst, har som mål at blive én af de mest proaktive kommuner, når det gælder arbejdet med klimaforandringer, og ønsker at styrke sin position yderligere som laboratorium for klimaløsninger. Denne ambition bygger på flere års fokuseret arbejde med at koble bæredygtig vækst til den grønne omstilling. I sin klimahandlingsplan fokuserer kommunen på at gøre den grønne omstilling til en retfærdig omstilling, og denne vision er én af de vigtigste drivkræfter bag det årlige **Klimafolkemøde**, som inviterer borgere, eksperter og politikere til at mødes og drøfte klimadagsordenen. Middelfart har udarbejdet en liste med mere end 100 initiativer til støtte en grøn og retfærdig omstilling. Listen omfatter bl.a. udfasning af olie og gas fra individuel opvarmning, energirenovering af bygninger, infrastruktur til elbiler og støtte til bæredygtig varetransport i kommunen. Gennem alle disse initiativer ønsker kommunen at udvikle en smukkere, sjovere og mere attraktiv by for alle indbyggere.

Middelfart fokuserer på at gøre bæredygtighed og klimadagsordenen til en integreret del af kommunen og dens beslutningsprocesser. For at understøtte denne tilgang har kommunen udviklet en metode, til at evaluere politiske forslag og den kommunale budgetplanlægning ud fra deres påvirkning på klimaet og på målene for bæredygtig

udvikling. Det skal sikre, at politiske beslutninger i Middelfart træffes ud fra det overordnede mål om at nå netto-nuludledning i 2050.

"For at være en frontløber skal man være ambitiøs og sætte handling bag sine ord. Derfor har byrådet et stærkt fokus på ledelse. Inden vi beslutter det årlige budget, undersøger vi nøje, om vi er på rette vej med vores klimamål. Hvis der er nogen som helst uoverensstemmelse i forhold til klimamålene, justerer vi budgettet med færre eller flere initiativer for at sikre, at vi når klimamålene. Vi har trænet denne forankring i organisationen i over et år ved at have klima og bæredygtighed på alle politiske dagsordener. Denne måde at arbejde på er en fremragende måde at samarbejde på og samskabe med borgerne samt med offentlige og private partnere. De tager i stigende grad fat i os, simpelthen fordi de ved, at vi har indarbejdet klima og bæredygtighed i vores daglige drift. Og det er vigtigt, fordi partnerskaber er en forudsætning for at nå vores klimamål."

Johannes Lundsfryd Jensen

Borgmester i Middelfart Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Middelfart Kommune [her](#)

Randers

Randers ligger i den centrale del af Jylland, og har Danmarks længste vandløb – Gudenåen – løbende gennem byen. Kommunen har som mål at blive klimaneutral i 2050 og har et delmål om, at 70 % af energiforbruget og transporten skal dækkes af vedvarende energi i 2030. Randers' klimahandlingsplan omfatter af 40 tiltag fordelt på seks temaer, der spænder over natur og landbrug samt erhverv, industri og logistik. Derudover har Randers udarbejdet 24 konkrete delmål for at drive processen frem mod klimaneutralitet. Ét af delmålene omhandler skovrejsning for at øge det samlede skovdækkede areal fra 11 % til 23 % inden 2050. Kommunen har også sat et mål om, at 20 % af alle ture i 2030 skal foregå på cykel, og at alle varevogne i 2050 skal køre på bæredygtige brændstoffer.

Som et solidt grundlag for klimahandlingsplanen, har Randers udviklet en platform til at repræsentere lokalsamfundet bestående af virksomheder, organisationer, borgere og kommunen selv. Platformen bliver kaldt **Klimaliga** og har til formål at inddrage lokalsamfundet, for at sikre en inkluderende og samarbejdsorienteret tilgang til klimaplanlægningen i kommunen. En anden interessant tilgang er kommunens fokus på bæredygtig livsstil. Randers sigter efter at genbruge 70 % af husholdningsaffaldet inden 2030 og at hæve ambitionen for 2050 med et mål på 85 %. Desuden

er 2030 fastsat som det år, hvor alle børn i kommunen skal lære om målene for bæredygtig udvikling og om, hvad en bæredygtig livsstil indebærer, for at sikre et tidligt engagement fra Randers' fremtidige voksne.

"Med vores Klimaplan 2050 sætter byrådet alle kræfter ind i klimakampen, og både borgere og virksomheder inviteres til at gå sammen om at nå vores mål om klimaneutralitet i 2050."

Torben Hansen

Borgmester i Randers Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Randers Kommune [her](#)

Roskilde

Roskilde Kommune har sat sig et mål om at blive klimaneutral i 2040. Derudover er det et mål, at al elektricitet og fjernvarme skal være CO₂-neutral i 2030, og at kommunen som organisation skal være CO₂-neutral i 2035. Roskilde vil bl.a. forbedre og udvide sine bæredygtige transportmuligheder. Specifikt ønsker kommunen at forbedre forbindelserne mellem forskellige transportformer, udbygge ladeinfrastrukturen for elbiler, fremme delebiler i Roskilde, og som den første kommune i Danmark, indføre elbusser på alle interne ruter. Disse tiltag vil tilsammen gøre det lettere at vælge den bæredygtige transport og føre til mindre forurening, mindre støj på vejene, og renere luft. Det vil samlet set forbedre sundheden og sikkerheden for alle kommunens indbyggere.

Roskilde har grebet DK2020-projektet analytisk an. Det fremgår af den organisatoriske oversigt, kommunen har udarbejdet, der identificerer alle nuværende strategier og planer, som kan have en indflydelse på kommunens vigtigste sektorer: transport, energi, affald, klimatilpasning, landbrug og arealanvendelse. Oversigten kortlægger desuden de forskellige roller, som kommunen kan gøre brug af for at påvirke de seks hovedsektorer igennem de identificerede planer og strategier. Med den tilgang kan Roskilde Kommune udbrede og skabe ejerskab til klimatiltagene i hele kommunen.

"Klimaforandringer kender ingen grænser. Derfor kan hvert land, hver by og hver borger gøre en forskel. Her i Roskilde Kommune i Danmark har vi valgt at sætte en retning, som kan inspirere den enkelte og det store fællesskab. Vi arbejder bevidst mod at blive nuludleder af CO₂ i 2040. Det gør vi ved at have fokus på tre store områder: grønne løsninger hos borgere og erhverv, en bæredygtig kommune og en grøn omstilling af energisystemet. Som kommune har vi valgt at gå forrest ved at isolere vores bygninger, sætte solceller op, bruge el- og hybridbiler, sortere affald osv. Inden for den kollektive trafik har vores store satsning været at skifte til el-busser. Det er et eksempel på, at fremsynede initiativer ét sted kan skabe inspiration og brede sig som ringe i vandet."

Tomas Breddam

Borgmester i Roskilde Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Roskilde Kommune [her](#)

Samsø

Samsø er en ø i Kattegat, og med et indbyggertal på under 4.000 mennesker, er Samsø den mindste kommune, der deltager i DK2020-pilotprojektet. Kommunen har dog i mere end 20 år arbejdet sammen med lokalsamfundet for en grøn omstilling, og har fungeret som et udstillingsvindue udadtil for vedvarende energi. Med vedtagelsen af sin klimahandlingsplan, har Samsø forpligtet sig til at reducere sine udledninger med 70 % inden 2030 og at blive en klimaneutral ø inden 2050. Øen står dog over for andre udfordringer end kommunerne på fastlandet, bl.a. de færger, der ejes af kommunen, og som forbinder øen med fastlandet. Disse færger er alene ansvarlige for næsten 60 % af Samsøs udledninger fra transportsektoren. For at løse denne klimaudfordring, overvejer Samsø at forsyne færgerne med biogas produceret på øen, og at bruge elektricitet fra deres egne vedvarende energikilder.

Kommunen er i øjeblikket ved at undersøge mulighederne for at udvikle et cirkulært landbrug på øen, hvor man ser på håndtering af kompost, vand og affald, og samtidig forbedrer biodiversiteten. Landbrugssektoren optager 66 % af arealet på Samsø og er en hjørnesten i øens økonomi, idet den producerer fødevarer til resten af Danmark. Men landbruget er også én af øens primære kilder til udledninger, og derfor overvejer man mange nye tiltag, f.eks. optimeret håndtering af gødning,

biokul og omdannelse af marginale landbrugsarealer til vådområder og skove. I det næste årti vil Samsø Kommune samarbejde med forbrugere og producenter, for at finde nye måder at reducere udledningerne fra landbruget på, for at nå deres 2050-mål.

"Vi er glade for at have en klimaplan, som finder de bedste løsninger til at reducere vores klimaaftryk sammen med de sektorer, der udleder mest. Det er svært med fødevareproduktionen og turistsektoren, men som kommune kan vi også gøre en indsats for den offentlige transportsektor – primært færgerne. Det er en udfordring, men vi kommuner har en afgørende rolle at spille frem mod 2030 og 2050."

Marcel Meijer

Borgmester i Samsø Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Samsø Kommune [her](#)

Sønderborg

Sønderborg Kommune er førende på klimaområdet med deres ambitiøse klimatiltag, der er drevet i fællesskab med det offentlig-private partnerskab ProjectZero. Partnerskabet støtter kommunen, lokalsamfundet og forsyningselskaberne i at opnå CO₂-neutralitet inden 2029. Kommunen har fastsat en række delmål med følgende milepæle: 50 % reduktion af drivhusgasser inden 2020, 75 % inden 2025 og 100 % inden 2029. I begyndelsen af juni 2021 meddelte Sønderborg, at milepælen for 2020 var nået med en reduktion på 52 %. Kommunens klimahandlingsplan fokuserer på at omlægge energisystemet, reducere energiforbruget i bygninger og andre sektorer, og gøre det lettere for borgerne i Sønderborg at vælge bæredygtige transportløsninger.

ProjectZero og Sønderborg Forsyning har begge været aktive partnere for Sønderborg i DK2020-projektet, og har sikret tilslutning fra både den private og offentlige sektor i klimaplanlægningen. Partnerskabet støtter visionen om CO₂-neutralitet for Sønderborg, samtidig med at det fremmer bæredygtig vækst, innovation og grønne jobs, og fremviser løsninger inden for energi, borgerdeltagelse, teknologi og erhverv. Partnerskabets strategiske tiltag omfatter bl.a. en masterplan for at blive CO₂-neutral i 2029 og en detaljeret køreplan frem mod 2025, der beskriver, hvordan man kan opnå en reduktion af drivhusgasser på 75 %

inden 2025. Ét af de mere projektorienterede tiltag er erhvervsinitiativet ZEROcompany, der forbedrer og fremmer grøn erhvervsinnovation i hele Sønderborg Kommune.

"Sønderborgs ProjectZero-vision har siden 2007 været en ledestjerne for Sønderborgs omstilling til en CO₂-neutral kommune senest i 2029. Etableringen af ProjectZero som et offentligt-privat partnerskab har gjort det muligt for byrådet at tænke ud af den traditionelle kommunale boks og skabe klimapartnerskaber med den private sektor. Processen med at skabe en DK2020 klimaplan har lært os vigtigheden af at integrere CO₂-reduktioner fra energisystemet, landbrug og klimatilpasning i en DK2020-klimaplan, der er i overensstemmelse med Parisaftalen. Vi vil snart udarbejde en opdateret strategi og handlingsplan for den resterende rejse frem imod 2029. Vi vil fortsætte med at lære af og dele bedste praksis fra samarbejdet med andre kommuner i hele Europa. Vores ambition er at forblive i klimaindsatsens forreste række blandt ambitiøse klimabyer – over hele planeten."

Erik Lauritzen

Borgmester i Sønderborg Kommune

Læs mere om klimatiltag i Sønderborg Kommune [her](#)

Vejle

Vejle Kommune ligger i det sydøstlige Jylland i et område, der er kendt som Trekantsområdet, og som ofte betragtes som Danmarks tredjestørste region efter Aarhus og København. Regionen udgør et knudepunkt for transport, produktion og logistik. Vejle har som mål at opnå netto-nuludledning i 2050 med et delmål om at reducere udledningerne med 70 % i 2030. Kommunens klimahandlingsplan har et stærkt fokus på samarbejde med interessenter, og har identificeret en række partnerskaber for de ni sektorer, der er skitseret i planen. Partnerskaberne skal bane vejen for klimavenlig industri i regionen. Et eksempel er det tværkommunale partnerskab Energialliancen Trekanten, der samarbejder om at udvikle fælles løsninger som f.eks. ladeinfrastruktur og Power-to-X. Der er også mere konkrete partnerskaber med fragtvirksomheder, der har fokus på bæredygtige brændstoffer og logistik. At skabe partnerskaber i alle sektorer, er et vigtigt skridt mod at nå Vejles ambitiøse klimamål.

Kommunen har også fokus på kommunikation og opsøgende arbejde over for borgerne. Det fremgår tydeligt på én af de første sider i klimahandlingsplanen, som fremhæver 20 klimaanbefalinger til borgere, der spænder fra bæredygtig individuel opvarmning, samkørsel samt en mere klimavenlig kost. Gennem initiativer som **'Økolariet'** og **'Grønt Forum'** inddrager Vejle befolkningen og øger de-

res bevidsthed om bæredygtighed. For at styrke det demokratiske engagement, har kommunen besluttet at oprette et folkeklimaråd, der inviterer borgere og lokale klimaaktører til at komme med idéer og løsninger, til at være mere ambitiøse og kreative i klimaarbejdet i Vejle.

"Gennem DK2020-samarbejdet er Vejle Kommune forpligtet til at nå målene i Parisaftalen, og med vores klimaplan har vi sat ord og retning på de veje, vi skal følge for at nå målet om klimaneutralitet i 2050. Planen giver overblik og angiver konkrete handlinger og skal fremover være fundamentet for, hvad vi politisk beslutter som kommune. Det er nemlig vores vigtigste opgave som politikere: at træffe beslutninger og sætte rammerne, der gør det muligt for borgerne at træffe andre og grønne valg, der kan hjælpe os med at nå vores mål."

Jens Ejner Christensen

Borgmester i Vejle Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Vejle Kommune [her](#)

Aarhus

Aarhus er den næststørste by og kommune i Danmark og hjemsted for én af landets yngste befolkninger. Med sin beliggenhed ved kysten og med en Aarhus Å, der løber gennem området, betragter Aarhus vandet som en ressource i deres klimatilpasningsplan. På den måde afdækkes nye muligheder for at skabe en klimarobust kommune og samtidig forbedre rekreative områder og livskvaliteten for befolkningen. Dette opnås i samarbejde med en række lokale interessenter som f.eks. forsyningsselskabet Aarhus Vand og de lokale beboere. I 2008 satte kommunen et mål om at blive CO₂-neutral i 2030, og det er allerede lykkedes at halvere udledningerne. Den nye klimahandlingsplan består af tiltag inden for flere sektorer: energi-, transport- og byggesektoren samt industrien, lokalsamfundets engagement og kommunen som organisation. I 2020 vedtog byrådet bindende årlige klimamål. Hvis disse årlige mål ikke opfyldes, vil byrådet iværksætte yderligere tiltag for at bringe klimahandlingsplanen tilbage på rette spor.

Et centralt mål for Aarhus er at fremskynde tiltag i forhold til transport og mobilitet og at sikre reelle reduktioner af udledningerne, så man undgår behovet for klimakompensation. For at nå sit mål om at opnå CO₂-neutralitet i 2030, lægger Aarhus stor vægt på de udledninger, der endnu ikke er frigivet til atmosfæren. De refererer til det som deres

historiske 'CO₂-gæld'. Kommunen vil løse sin CO₂-gæld ved at fremme udviklingen af teknologier som f.eks. fangst og lagring af CO₂. I fremtiden, når Aarhus bliver CO₂-neutral, vil lagring af CO₂ gøre det muligt for kommunen at få en negativ emissionsprofil og dermed begynde at reducere sin CO₂-gæld.

"Klimaudfordringen er global, men skal løses i lokalsamfundene. Derfor har vi et ansvar – uanset hvor store eller små vores samfund er – for at gøre en indsats for at løse klimaudfordringen. Hvis vi gør det på en smart måde, kan vi løse udfordringen og også skabe bedre samfund til gavn for alle, både nu og i fremtiden."

Bünyamin Simsek

Rådmand for Teknik og Miljø i Aarhus Kommune

Læs mere om klimaindsatsen i Aarhus Kommune [her](#)

Merværdien gennem DK2020

Efter pilotprojektets afslutning bad CONCITO hver af projektlederne i DK2020-kommunerne om at reflektere over projektets merværdi. De svarede bl.a. følgende:

Politisk engagement og prioritering

Et grundlæggende kriterium i C40's Climate Action Planning Framework er politisk engagement. For nogle af DK2020-kommunerne har det politiske engagement øget bevidstheden om de klimatiltag, der allerede er blevet gennemført, om de muligheder, de har, og om de udfordringer, de står over for.

Udbredelse af klimaindsatsen

DK2020-projektet har tilskyndet kommunerne til at styrke samarbejdet på tværs af forvaltninger og at integrere reduktions- og tilpasningstiltag, samtidig med at det har sikret inddragelse i, og merværdi fra, klimaarbejdet.

Dialog med lokalsamfundet

Klimahandlingsplanerne er blevet udviklet i tæt samarbejde med lokalsamfundet, og det har styrket dialogen med borgerne og med virksomheder og interessenter.

En kollektiv stemme og platform

DK2020-pilotprojektet gav kommunerne en fælles platform til at diskutere klimatiltag, søge støtte hos hinanden, og dele idéer og erfaringer. Det har åbnet døren for mere samarbejde og gensidig læring mellem kommunerne, og vigtigst af alt har DK2020 givet en kollektiv stemme, til at drøfte kommunale klimaspørgsmål i Danmark.

Partnere

Realdania

Realdania er en filantropisk forening med omkring 170.000 medlemmer. Foreningen arbejder for at skabe livskvalitet gennem det byggede miljø – forstået som de fysiske rammer for vores hverdag. Det er f.eks. byudvikling, byggeri og bevaring af vigtige kulturmiljøer. Bæredygtighed er en rød tråd i en stor del af Realdanias arbejde. Realdania har siden år 2000 støttet omkring 4.300 projekter med mere end 20 mia. kr. Alle, der ejer fast ejendom, kan gratis blive medlem.

Læs mere [her](#)

CONCITO

Danmarks grønne tænketank CONCITO blev stiftet den 1. september 2008. CONCITO's formål er at medvirke til en lavere udledning af drivhusgasser og en begrænsning af skadevirkningerne af den globale opvarmning. CONCITO ønsker at bygge bro mellem klimaløsningerne i Danmark og den globale grønne omstilling, både ved at bringe danske og nordiske løsninger ud internationalt og ved at bringe vigtig global viden ind i en dansk kontekst.

Læs mere [her](#)

C40

C40 Cities er et netværk af 97 af verdens største og mest ambitiøse byer, der samarbejder om at udvikle, udveksle og iværksætte løsninger på klimaområdet. Med afsæt i Parisaftalens målsætninger arbejder C40 for at understøtte, at den grønne omstilling i byer går hånd i hånd med øgede økonomiske muligheder og forbedret livskvalitet for borgerne. C40 arbejder globalt med hovedkontor i London samt satellitkontorer i Beijing, New York og Paris. Siden 2017 har C40 haft kontor i BLOXHUB i København.

Læs mere [her](#)

November 2021**Redaktør**

Klaus Bundgaard [C40]

Redaktion

Birgitte Krohn [C40]

Julia Lipton [C40]

Peggy Whitfield [C40]

Anna Esbjørn [CONCITO]

Udgiver

C40 Cities på vegne af DK2020-projektet

Design

by Ida Nissen

DK2020

Rapporten er støttet af Realdania som en del af DK2020-projektet. Rapporten er udarbejdet af C40 med bidrag fra de 20 kommuner og CONCITO – Danmarks grønne tænketank.

Fotos:

Carsten Ingemann [forside]

Albertslund Kommune

Allerød Kommune

Assens Kommune

Claus Fisker [Fredericia kommune]

Frederiksberg Kommune

Frederikshavn Kommune

Helsingør Kommune

Høje-Taastrup Kommune

Jammerbugt Kommune

Køge Kommune

Lejre Kommune

Klimatorium [Lemvig Kommune]

Lolland Kommune

Middelfart Kommune

Emil Smailagic [Randers Kommune]

Roskilde Kommune

Samsø Kommune

Sønderborg Kommune

Mads Fjeldsø Christensen [Vejle Kommune]

Aarhus Kommune